

มนัญชัย ชาวเกล้ง. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมทศพิธราชธรรมของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.วิษุฒิ บุญลอย กศ.ค. (การบริหารและการจัดการการศึกษา) ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรังกูร วรบำรุงกุล ปร.ค. (พัฒนศึกษา) กรรมการ

บทคัดย่อ

หลักธรรมทศพิธราชธรรมคือธรรมของผู้นำที่จะนำประเทศชาติไปสู่ความร่มเย็นเป็นสุข
ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางการศึกษาจึงควรมีแนวปฏิบัติที่อยู่ในกรอบของคุณธรรมเพราะคุณธรรม
เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวรั้งจิตใจบุคคลให้ประพฤติในทางที่ถูกที่ควรและเป็นเครื่องมือช่วยส่งเสริมให้
บุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับนับถือแก่ผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดขวัญและกำลังใจรู้สึกมั่นคงใน
การปฏิบัติงาน ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษาการใช้หลักธรรมทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรม
ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 285 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหา
กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้อำเภอเป็นชั้น
ในการสุ่ม เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักธรรม
ทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม
และรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) การประยุกต์ใช้หลักธรรมทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยที่พบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรับรู้เป้าหมายร่วมกัน การร่วมรับผิดชอบ และการร่วมปฏิบัติงาน เพราะว่าปัจจัยเหล่านี้ เป็นส่วนที่ทำให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ เพราะครูเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ทำให้เต็มใจที่จะปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเต็มความสามารถ

คำสำคัญ : หลักทศพิธราชธรรม, การมีส่วนร่วม, ผู้บริหารสถานศึกษา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Mananchai Chawklang. (2020). **The Relationship between the Application of the Buddhist Principle of Rājadhamma by School Administrators and Participation of Teachers in Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Dr. Waiwoot Boonloy	Chairman
Ed.D. (Educational Administration and Management)	
Assistant Professor Dr. Theerangkoon Warabamrungkul	Member
Ph.D. (Development Education)	

Abstract

The Buddhist principle of Rājadhamma is one of the Buddhist principles for a leader or a ruler to use to rule the country for the peace of the nation and the happiness of the nation's citizens. An educational administrator or an educational leader should have virtuous practice guidelines. It is because the virtues are a tool for people to develop their perfections of behavior and that can make those people respected by their colleagues and can improve the colleagues' morale and encouragement in the workplace which result in more efficient operations. The purposes of this research were to study: 1) the application of the Buddhist principle of Rājadhamma by school administrators in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1; 2) the participation of teachers in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1; and 3) the relationship between the application of the Buddhist principle of Rājadhamma by school administrators and teachers' participation in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1. The sample was a group of 285 teachers in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1 and was determined by using Krejcie and Morgan's table and proportional stratified random sampling and classified by district. The research instrument was a five-rating scale questionnaire about the opinions of the application of the Buddhist principle of Rājadhamma by school administrators and the participation of teachers in schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1. The reliability of the

questionnaire was 0.98. The statistics used in data analysis were: percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The results of the research were as follows: 1) the opinions of teachers in Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1 about the application of the Buddhist principle of Rājadharmma was at the high level overall and in all aspects; 2) the opinions of teachers in Schools under Chanthaburi Primary Educational Service Area Office 1 about the participation was at the high level overall and in all aspects; and 3) the relationship between the application of the Buddhist principle of Rājadharmma by school administrators and teachers' participation was positive at the extremely high statistically significant level of .01. Accordingly, it can be implied from this research that the relationship between the application of the Buddhist principle of Rājadharmma by school administrators and teachers' participation was positive at the extremely high level. Thus, school administrators should allow teachers to participate in decision-making, discussions, common goal recognition, shared responsibility and accountability and working together. These factors are a part of making the school management effective. In other words, when teachers have an understanding of the operations objectives, they can be better met by working together with the school administration to the best of their ability.

Keywords: Principle of Rājadharmma, Participation, School Administrator